

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Ion Lunca în numele inculpaților Gorea Oleg, Gorea Sergiu, Nebunelea Alexei, de inculpatul Gorea Oleg și avocatul său, Georgeta Lupea și de inculpații Gorea Sergiu și Nebunelea Alexei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Gorea Oleg xxxx, născut la xxxx, originar și locuitor în xxxx,

Gorea Sergiu xxxx, născut la xxxx, originar și locuitor în xxxx

și,

Nebunelea Alexei xxxx, născut la xxxx, originar și locuitor în xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.12.2016 - 19.07.2017;

Instanța de apel: 29.08.2016 - 25.10.2017;

Instanța de recurs: 05.01.2018- 31.01.2018,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central, din 19 iulie 2017, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală:*

- Gorea Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.164 alin.(2) lit.e) Codul penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- Gorea Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.164 alin.(2) lit.e) Codul penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- Nebunelea Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.164 alin.(2) lit.e) Codul penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, la 03.10.2016, **Gorea Oleg** aflându-se pe imașul din s. Baimaclia, r. Căușeni, posedând informații că locuitorul s. xxxx, r. xxxx, Vasluian Anatolie a sustras de la el două oi, cu scopul de a-l impune pe Vasluian Anatolie să recunoască furtul în cauză, împreună și la o înțelegere prealabilă cu Gorea Sergiu și Nabunelea Alexei, 1-au răpit pe Vasluian Anatolie, urcându-l forțat în automobilul lui Gorea Oleg și 1-au dus în pădurea din preajma s. Batîr, r. Cimișlia, unde i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului.

La 03.10.2016, **Gorea Sergiu** aflându-se pe imașul din s. Baimaclia, r. Căușeni, posedând informații că locuitorul s. xxxx, r. xxxx, Vasluian Anatolie a sustras de la Gorea Oleg două oi și cu scopul de a-l impune pe Vasluian Anatolie să recunoască furtul în cauză, împreună și la o înțelegere prealabilă cu Gorea Oleg și Nabunelea Alexei, 1-au răpit pe Vasluian Anatolie, urcându-l forțat în automobilul lui Gorea Oleg și 1-au dus în pădurea din preajma s. Batîr, r. Cimișlia, unde i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului.

La 03.10.2016, **Nebunelea Alexei** aflându-se pe imașul din s. Baimaclia, r. Căușeni, posedând informații că locuitorul s. xxxx, r. xxxx, Vasluian Anatolie a sustras de la Gorea Oleg două oi, cu scopul de a-l impune pe Vasluian Anatolie să recunoască furtul în cauză, împreună și la o înțelegere prealabilă cu Gorea Oleg și Gorea Sergiu, 1-au răpit pe Vasluian Anatolie, urcându-l forțat în automobilul lui Gorea Oleg și 1-au dus în pădurea din preajma s. Batîr, r. Cimișlia, unde i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Demian Grigore în numele inculpatului Gorea Oleg, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să i se aplice o pedeapsă mai blândă non privativă de libertate.

Apelantul a considerat că sentința este nefondată și neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei, deoarece condamnatul a recunoscut vina, a depus declarații referitor la cele întâmplate și s-a căit sincer în cele săvârșite, iar partea vătămată nu are pretenții.

3.1. Apel a declarat și avocatul Chiriac Valentin în numele inculpatului Nebunelea Alexei, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să i se aplice pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pe motiv că instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea aspră, deși ultimul și-a recunoscut vina, se căiește de cele comise, se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, iar partea vătămată nu are pretenții de ordin moral sau material.

3.2. De asemenea, apărătorul Cașu Alexandru în numele inculpatului Gorea Sergiu, a declarat apel în care a solicitat casarea sentinței în partea pedepsei aplicate inculpatului și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se aplice în privința lui

prevederile art. 90 Cod penal, deoarece inculpatul a recunoscut vinovăția, se căiește de cele comise, se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, are la întreținere 3 copii minori, a contribuit activ la descoperirea crimei și partea vătămată nu are pretenții.

3.3. Totodată, apărătorul Ion Lunca în numele inculpaților Gorea Sergiu, Nebunlea Alexei, Gorea Oleg a declarat apel în care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea pedepsei stabilite și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, fiecăruia, deoarece în privința la toți 3 au fost stabilite circumstanțe atenuante fără a fi constatate careva circumstanțe agravante. Gorea Sergiu are la întreținere 4 copii nu 3 cum a fost constatat.

La fel, urma a fi luat în considerație ca circumstanță atenuantă imoralitatea sau ilegalitatea acțiunilor victimei, deoarece partea vătămată i-a furat 2 oi în acest sens și prin urmare, pedeapsa aplicată este prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017 au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Colegiul penal a reținut că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpații au săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Prima instanță a ținut cont de faptul că inculpații și-au manifestat căința sinceră și, totodată, corect a ținut cont de circumstanțele atenuante și anume, se căiesc de cele comise, iar Gorea Sergiu are la întreținere 4 copii minori. Referitor la recunoașterea vinovăției, Colegiul penal a ținut să menționeze că nu o consideră ca circumstanță atenuantă, deoarece circumstanței respective i s-ar acorda o dublă valență juridică. Recunoașterea vinovăției a fost ca condiție la aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, respectiv fiindu-le redusă 1/3 din pedeapsa cu închisoare aplicată inculpaților.

Totodată, Colegiul penal a conchis că, o condiție obligatorie (și unicul temei) pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei rezidă în faptul că nu ar fi rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare stabilită. Aceasta ar însemna că, în rezultatul cercetării cauzei și calităților individuale ale inculpatului s-a format convingerea fermă în posibilitatea atingerii scopurilor pedepsei penale fără izolarea de societate, dar în condițiile unui control profilactic al comportamentului persoanei respective într-o anumită perioadă de timp. Astfel,

instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj sau un drept acordat de lege persoanelor vinovate, dar trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

La caz, Colegiul penal a menționat că răpirea persoanei se manifestă prin atingerea drepturilor fundamentale a persoanei, drepturi consfințite atât în Constituția Republicii Moldova, cât și în prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului. Faptul comiterii și modalitatea comiterii unei asemenea infracțiuni indică la o orientare antisocială a inculpaților, deoarece au fost capabili să atenteze la una din valorile sociale supreme într-o societate democratică. În cazul unei asemenea orientări antisociale decade raționalitatea neexecutării reale a pedepsei.

Prin urmare, în privința inculpaților nu pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei și în consecință, Colegiul penal a considerat că pedeapsa aplicată inculpaților urmează să fie executată real, stabilindu-se astfel o individualizare a pedepsei care este legală, întemeiată, proporțională faptei comise și circumstanțelor reale și personale.

5. Nefiind de acord cu decizia pronunțată avocatul Ion Lunca în numele celor trei inculpați a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acestora să le fie aplicată pedeapsă în baza art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului declarat a invocat că:

- instanța de apel a raportat greșit criteriile de individualizare a pedepsei la circumstanțele faptice, or, este vădit eronată constatarea precum că recunoașterea vinovăției nu este o circumstanță atenuantă, odată ce instanța de fond a reținut ca circumstanță atenuantă și recunoașterea vinovăției și mai mult ca atât, instanța de apel a argumentat că prima instanță corect a conchis că inculpatul Gorea Sergiu are la întreținere patru copii minori, pe când în sentință s-a indicat de fapt că inculpatul are trei copii minori;

- instanța nu a reținut că motivul răpirii părții vătămate de către inculpați a fost ca să o determine la recunoașterea comiterii infracțiunii de furtul a două oi, ceea ce reprezintă o circumstanță atenuantă – săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial și totodată, inculpații au contribuit activ la descoperirea infracțiunii, ceea ce constituie la fel o circumstanță atenuantă conform art. 76 alin. (1) lit. f) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a luat în considerație că partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpați și prin urmare, refuzul de a aplica prevederile art. 90 Cod penal la stabilirea pedepsei este unul neîntemeiat.

5.1. Împotriva deciziei au depus recursuri ordinare și inculpatul Gorea Oleg și avocatul său, Georgeta Lupea și inculpații Nebunlea Alexei și Gorea Sergiu,

invocând aceleași solicitări și anume, casarea hotărârii instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților să le fie stabilită pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece instanțele de judecată nu au luat în considerație circumstanțele atenuante, ceea ce a dus la numirea unei pedepse mai aspre.

6. Asupra recursurilor a depus referință procurorul, prin care s-a expus întru respingerea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece temeiurile invocate nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursurilor ordinare declarate rezultă că autorii nu sunt de acord cu pedeapsa aplicată, care e considerată ca fiind prea aspră, temei care cade sub incidența pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, iar avocatul Ion Lunca suplimentar indică și pct. 6), prin urmare, reieșind din faptul că recurenții invocă aceleași motive, instanța se va expune concomitent asupra celor patru recursuri.

Astfel, pct. 6 al articolului menționat, prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă recurentul indicând această eroare de drept, nu a concretizat care din aceste temeiuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, nu-și găsește confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.*

În ce privește argumentul precum că, pedeapsa aplicată inculpaților este una prea aspră, ceea ce cade sub incidența pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură

penală care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul penal îl consideră ca fiind neîntemeiat și în acest sens, se reține, că recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită solicitând aplicarea art.90 Cod penal.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar atât instanța de fond, cât și cea de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpaților și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. art. 61, 75, 76, 77 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală. Pedeapsa stabilită este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celor vinovați, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora.

Instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și quantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia au fost condamnați Gorea Oleg, Nebunelea Alexei și Gorea Sergiu și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința acestora poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

În ce privește argumentele cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că atât instanța de fond cât și cea de apel și-a motivat soluția sa în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpaților, concluzionând că nu este rezonabilă aplicarea pedepsei condiționate.

Din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Raționamentul instanței de a suspenda executarea pedepsei depinde, de rând cu celelalte circumstanțe ale cauzei, de personalitatea vinovatului, de comportamentul

acestuia anterior și după săvârșirea infracțiunii, în timpul urmăririi penale sau al judecății.

Reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, concluzia instanța de apel referitor la menținerea pedepsei privative de libertate stabilită de prima instanță în privința inculpaților este legală și întemeiată, iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal va face imposibilă atingerea scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a lui Gorea Oleg, Nebunelea Alexei și Gorea Sergiu.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin menținerea soluției instanței de fond, care a aplicat în privința inculpaților o pedeapsă privativă de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a acestora prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a dâșilor față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, argumentul invocat de recurenți privind aplicarea pedepsei non privative de libertate devenind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Ion Lunca în numele inculpaților Gorea Oleg, Gorea Sergiu, Nebunelea Alexei, de inculpatul Gorea Oleg și avocatul său, Georgeta Lupea și de inculpații Gorea Sergiu și Nebunelea Alexei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Gorea Oleg, Gorea Sergiu, Nebunelea Alexei, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 28 februarie 2018.

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă
Liliana Catan
Ion Guzun